

Formanden: Denne Sag kan ikke tages til Behandling i dette Møde uden Tingets Samtykke; men hvis ingen gør Indsigelse derimod, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Mægaard: Naar jeg har bedt om Ordet i Anledning af denne Sag, er det ikke saa meget for at omtale selve det Spørgsmaal, hvorefter der skal lovgives, idet jeg med de Udtalelser, jeg vil fremsætte, ikke har til Hensigt at lægge nogen som helst Hindring i Vejen for Vedtagelsen af dette Lovforslag. Det, jeg tilsigter, er kun at benytte den Lejlighed, som her gives, til at omtale et Forhold, der berører os ude omkring i Provinserne, ogsaa paa Bornholm, paa en saadan Maade, at jeg mener, at det bør paatales. Jeg sigter her til Statens økonomiske Deltagelse i Bygning af private Jernbaner. Der staar i Loven af 1908, at der maa gives Koncession paa Bygning af 4 Privatbaner om Aaret, og der er yderligere i samme Lov forudsat bevilget et vist Beløb aarligt. Men disse 2 Bestemmelser har det vist sig uhyre vanskeligt i Praksis at faa bragt i Overensstemmelse med hinanden. Det har medført, at de Krav, der har været stillede til Statskassen, har været langt større, end Forudsætningen var i Loven af 1908. Det har dernæst medført, at efterhaanden som der er blevet givet Koncessioner paa Jernbaneanlæg, har Koncessionshaverne jo faaet et vist Krav paa en Del af det Beløb, som i det givne Finansaar er stillet til Raadighed, men paa en saadan Maade, at ingen Jernbaneanlæg bliver færdige, før hele denne Lov er blevet ført ud i Livet. Efterhaanden som der kommer nye Jernbaneanlæg til, træder disse ind i Rækken sammen med de gamle, og det berører de gamle Jernbaneanlæg saaledes, at det, de faar aarligt, bliver mindre og mindre, idet der bliver saa mange flere Anlæg, paa hvilke hele Summen skal fordeles. Saaledes synes jeg i hvert Fald, at Administrationen har ført Sagen ud i Praksis. Naar jeg derfor har taget Ordet her, er det for at gøre den Henstilling til den højtærede Trafikminister, om det ikke vilde være værd at tage under Overvejelse, om ikke Staten burde træffe saadanne Forholdsregler, at de Forpligtelser, som Sta-

ten har overfor de Jernbaneanlæg, der nu dels har været under Bygning og dels har været færdige i flere Aar, og de Krav, som disse Koncessionshavere har haft og endnu har paa Statskassen, kunde blive effektueret. Saa vidt mig bekendt, drejer Statens Forpligtelse sig her om flere Millioner Kroner. Staten har ifølge Loven og ifølge Koncessionernes Udstedelse forpligtet sig til at yde som Bidrag til Privatbaneanlæg et Beløb, der vistnok i Øjeblikket er mellem 8 og 10 Mill. Kr., og som ikke er indfriet. Det er en Forpligtelse, som Staten har, men paa den anden Side synes jeg ikke, at det nogetsteds kan ses, at Staten har denne Forpligtelse. Det er altsaa med andre Ord en Statsgæld, man ikke ser opført i Statens Status. Det er et uheldigt Forhold, og alene af den Grund synes jeg, at det var paa Tide at komme til en Ordning af det. Men den væsentligste Grund, jeg har til at henstille til den højtærede Trafikminister at tage dette Forhold under Overvejelse, er, at saa længe dette Forhold vedvarer, er det ganske umuligt for Bestyrelserne for disse Privatbaneanlæg i Provinserne at faa deres Forhold afsluttet. Hvis der kunde findes en Løsning paa en eller anden Maade af denne Sag, vil jeg meget henstille til den højtærede Minister at tage en saadan Løsning under velvillig Overvejelse.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hassing Jørgensen): Det Spørgsmaal, som her er fremdraget, blev under Finanslovforslagets første Behandling i Fjor udførligt omtalt af det ærede 5te kongevalgte Medlem (Jørgen Berthelsen), og jeg svarede paa det, saa godt jeg kunde. Forholdet er nemlig det, at jeg ved mit Embedes Tiltrædelse forefandt den Situation, som desværre endnu hersker, at de Forpligtelser, som Staten har til at indbetale Bidrag til private Baners Bygning, langt fra kan opfyldes med den Million Kroner, som aarlig stilles til Raadighed paa Finansloven. Nu kunde man maaske have ordnet Sagen saaledes, at Kommunerne ikke havde Grund til formel Klage, hvis man havde sagt fra Administrationens Side: Vi vil ikke give flere Koncessioner end dem, der svarer til 1 Mill. Kr. om Aaret, men saaledes er det ikke